

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50

QUADRO DE ACTUALITAT

os franchs á 38 y 'l pa á 60. Encare qu' en apariencia no 's modifiqui es un fet innegable que va disminuhint el salari del obrer. Prenent per tipo—com ho feyam la senmana passada—un salari de tres pessetas diarias ó divuit per senmana, perque s' ha de descontar lo diumenje, resulta que 'l senmanal del treballador queda rebaijat á pesetas 10'16, ó sigan *una pesseta quaranta cinch céntims diaris*. De manera que las tres pessetas quedan reduhidas á menos de una pesseta y mitja.

Ab una pesseta quaranta cinch céntims ha de subvenir 'l obrer que 'n guanya tres á totes las necessitats de la vida, sobre las quals—comensant pel pá—influeix lo cambi dels franchs. Calculin ahont aniréu á parar seguint per aquest camí.

Aquest problema pavorós, que ha produhit ja alteracions del ordre públich en algunas comarcas castellanas y andalusas, sembla que no preocupa gayre al govern de la monarquía. Los ministros ray, tenen al Banch d' Espanya á la seva disposició, y 'l Banch de Espanya disposa de bonas máquinas per anar estampant bitllets. Ni 'l paper ha de acabarse, ni 'ls tórculs tampoch. Si 's gastan els que avuy serveixen se 'n farán de nous.

Per fortuna 'ls espanyols no som antropófagos, y quan s' acabi 'l pa no hem de menjar ministre. Fet y fet tampoch els podríam rosegat: son massa durs!

L' espectre de la fam s' ovira ja en 'l horizó de aquest país tan desventurat com digne de millor sort. No n' hi havia prou ab los desastres de la insurrecció de Cuba, insaciable devoradora d' homes y caudals; no n' hi havia prou ab las amenasas de una guerra ab los Estats Units que alguns consideran inevitable, atés 'l afany ab que van aumentant á la descarada sos preparatius bélich y atés també lo tó cada día mes descarat de las sevas provocacions y de las sevas exigencias... era necessari que com á conseqüencia indeclinable de tals conflictes surgís 'l escassés, la miseria... tal vegada la fam.

Y perque 'l quadro desastrós siga mes complert la nació 's troba completament ocupada per las ordres religiosas y supeditada á una formidable reacció clerical que tot ho empudega. A últims del sigle XIX havia de sobrevenir á Espanya aqueixa especie de revivalla dels días mes negres y ominosos de 'l Edat mitja. ¡Oh monarquía restaurada que t' entronisares pera fer la felicitat dels espanyols! Ja ho veus, quina liquidació 'ns deixas mes desastrosal...

Veritat es que diuben que lo dels Estats Units no será res. En Sagasta ho assegura. Ningú mes tranquil, ningú mes optimista que 'l home del tupé.

Com si cantés 'l estribillo de la cansó enfadosa, continuament repeteix:—«Nostras relaciones ab ells—son molt cordials y amistosas.»

Com á proba d' amistad alentan y protegeixen als mambisos; com á proba d' amistad envían los seus acorassats á l' isla, ab los canons carregats y la Santa Bárbara oberta; com á proba d' amistad ens obligan á cedir á totes las sevas impertinencias, y retxassan la mes justificada de las nostras reclamacions. y com á proba d' amistad s' están armant fins á las dents.

En Sagasta somriu plé de confiansa. També somreya y estava confiat quan va ressonar al Baire 'l crit insurreccional.

—No es res—va dir:—unas quantas partidas de bandolers que s' han llensat al camp á probar fortuna. En menos de quinze días serán disolts.

Y ja hem anat veient si aquellas partidas eran lo qu' ell suposava y si la disolució de las mateixas ha sigut tan fácil com ell pretenia. Lo mes extrany es qu' encare avuy la sort d' Espanya estiga á las mans de aquest mateix home, sens dupte perque 'l artifici monárquich constitucional, al qual se supedita tot, no ha consentit may certs cambis radicals que imposava la salvació de la patria. Aquí podrá enfonzarse tot, menos l' obra que va elaborarse sota 'l garrofer de Sagunto, y 'l pacte d' explotació de la cosa pública que va concertarse en lo Pardo, sobre 'l llit de mort de don Alfonso XII.

No hi ha avuy mes home possible que 'n Sagasta. La monarquía no 'n té cap mes.

Y en Sagasta está content, y per mes qu' Espanya passi avuy las horas mes anguniosas de la seva historia, exclama, emulant á n' en Tony-Grice:—Senyors: aixó es res.

Si ho pensa de bona fé es un governant ilús, á totes llums inepte; si ho diu per ensarronar al país es alguna cosa pitjor.

De totes maneras ja sab á qui ho fá.

Aquest poble desangrat, empobrit y humillat: aquest poble quals sentiments generosos han enervat vintiquatre anys de govern monárquich, sols pródich en desenyanys; aquest poble que no té ja altres arranchs que 'ls passius, de donar tot lo que li demanan, de deixarse pendre tot lo que li exigeixen; aquest poble que ha passat la meytat del present sigle batallant per conseguir las llibertats democráticas, y que una vegada conseguidas las abandona miserablement permetent que 'ls governs las adulterin y 'n fassan befa asquerosa; aquest poble careix avuy de impuls y de guía, y no troba en mitj de la seva inmensa desgracia un impuls de resolució que 'l salvi.

Tots los horisóns cuberts... Los franchs á 38; lo pá á 60... Bullangas demanant «pá y treball»... Preparatius electorals perque en moments tan gravíssims, naixin unas corts dócils instruments dels governants... A Cuba l' abisme... A Filipinas amenasas de rebrotament de l' insurrecció mal extingida... Pel costat dels Estats Units los sintomas precursors de una conflagració... Y 'l poble de Madrit, diumenje á la tarde, consternat, perque 'l tren de Andalucía porta algún retrás y en Guerrita que vé en ell tal vegada no arribará á temps pera pendre part en la corrida.

Y per tot' Espanya 'l poble devorant los periódichs rotatius que omplan la seva secció telegráfica, donant

compte ab gran riquesa de detalls de l' entermetat, de l' agonía, de la mort, y del enterro de 'n Frascuelo.

Aquí tenen un quadro complert de l' Espanya á últims del sigle XIX.

Crech que 'n Sagasta té motius per estar satisfet y dir que tot vá bé.

P. K.

N altre bisbe que també ha tratat la mitra al toro: 'l de Plassencia.

El qual, per lo que 's veu no ha voigut ser menos que 'l arquebisbe de Valladolid. Y sense encomenarse á Sant Lluch ni á Sant Magí, ha disparat una circular recomenant als seus feligresos que s' abstinguin de votar als

candidats lliberals.

Y no sols l' ha escrita sino que además l' ha manada llegir en totes las iglesias de la diócesis, sens dupte perque suscitant odís contra 'ls lliberals es com se guanya la gloria del Cel, representada per la nómina que governs que de lliberals blasonan li pagan cada mes ab tota puntualitat.

Mossegar la ma que 'ls afavoreix no mes ho fan els bisbes atacats de l' hidrofobia reaccionaria. Y en quant á deixársela mossegar no ho fan mes que 'ls governs que s' estilan avuy día.

Los federals del districte de Vilafranca del Panadés, que tan dignament sigué representat pel difunt Don Baldomero Lostau, aquesta vegada han renunciat á presentar candidatura propia.

Segons sembla no han trobat ningú que 's prestés á acceptar ab la candidatura 'l compromís de satisfer los gastos de la elecció que no son escassos, segons suposan.

¡Y jo que 'm figurava que per aquesta classe de lluytas la millor moneda era l' entusiasme dels candidats y dels electors! L' amich Lostau! no crech que 'n gastés d' altra!...

Y no es aixó lo mes trist, sino 'l veure que lo que 'ls federals abandonan preten arreplegarho un catalanista. D. Joan Permanyer, que may ha tingut res de liberal y molt menos de democrata y molt menos encare de republicá, 's promet lo triunfo gracias al apoyo dels federals del Panadés.

Confessém ans que tot que no 'ns dol gota que un catalanista vaja al Congrés, pero voldríam que hi anés ab elements propis, y no ab l' apoyo de un par-

Divendres, día 18 de Mars

Número extraordinari de

LA CAMPANA DE GRACIA

Actualitats | Las qüestions del día | La fam | La guerra

10 céntims

8 planas de text é ilustració

10 céntims

tit polític qu' está tan lluny d' oscas del Sr. Permanyer com ho está la llibertat del neo-catolicisme, per no dir lo gorro-frigi de la boyna. Estém segurs que si 'ls federals conoguessen las ideas del Sr. Permanyer s' abstinirían de votarlo.

Lo federalisme ha tingut sempre per objecte salvar la llibertat moderna per medi de l' autonomia, y l' ideal del Sr. Permanyer tendeix á sacrificar la llibertat moderna á una autonomia rancia, ab vistas á la Edat Mitja.

Avants de votarlo fassin una proba: exigeixinli una declaració de principis sobre dos punts no mes: 1.er la llibertat religiosa; 2.^{on} la qüestió de la rabassa morta. Si 'l Sr. Permanyer parla ab lealtat, se veurá que de tothom pot obtenir los vots menos dels federals.

Al fer aquestas observacions molt lluny de nosaltres l' idea de que 'l candidat cuner, puga aprofitarse de la situació especial de un districte tan republicà com el de Vilafranca.

Ara si 'm preguntan que han de fer els federals, els ho diré ab tota franquesa: ja qu' encare hi son á temps, busquin un candidat propi; tal vegada en lo mateix Panadés el trobarán: treballin ab fé, ab entusiasme, com varen ferho en las penúltimas eleccions, baix la direcció del malaguanyat Sr. Lostau, y molt serà que no guanyin la partida.

De totas maneras s' estalviarán lo poch ayrós paper de apoyar á un reaccionari de gros calibre, que casi juraríam no veuria ab disgust lo triunfo de Carlos VII, sobre tot si 'l rey de las húngaras s' avingués á secundar algun dels molts anacronismes que persegueixen els catalanistas.

La senmana passada va morir víctima de una penosa malaltia D. Manuel Quet Martí, distingit advocat y conseqüent republicà de tota la vida. En distintas ocasions havia representat dignament lo districte de Arenys de Mar de ahont era fill. Auster, rígit, dotat de conviccions foderament arreladas y animat sempre de un desinterés á tota proba, lo partit republicà acaba de sufrir ab la mort de tan digne patrici una perdua irreparable. Acepti la seva desconsolada familia 'l nostrr pésam.

¿Quina campanya la del *Diluvi*!... N' hi ha per immortalisar-se!...

Prenent al peu de la lletra lo que diu, resulta que la circumscripció de Barcelona y 'l districte de las Aforas son patrimoni dels monárquichs. Ni á la capital, ni als pobles del Plá de Barcelona s' hi conta un sol republicà. Tant ha de ser aixís en quant suposa que si en las próximas eleccions arriban á sortir diputats republicans, será degut á la caritat dels monárquichs que 'ls regalarn las actas.

Francament, n' hi ha mes per riure que per indignarse.

Lo despit xorch del net de D.ª Salvadora arriba ja á un extrém tan deplorable, que fins inspiraria compasió si 'l *Diluvi* sigués digne de aquest sentiment.

No sembla sino que 'l *Diluvi* haja rebut l' encárrech d' entorpir l' acció de l' únich núcleo republicà ben organitzat, que te conciencia de lo que s' proposa y sab perfectament lo camí que ha de seguir. Per forsa han de pagarli molt bé 'ls serveys qu' está prestant á la causa de la monarquia. ¿Tan dolcos son los carmetlos que li reservan?

Pero quan se afirma una cosa tan grave com la de que 'l Sr. Salmerón está encasillat, se necessita aduhir probas evidents, irrefutables. Y ja no parlém dels candidats per Barcelona, porque aquests no están encare designats. Y no obstant ja 'l *Diluvi* no sols sab qui son, sino també qu' están encasillats també igual que 'l Sr. Salmerón.

¿Cóm ho haurá averiguat? ¿Será que al govern civil li ensenyarán lo demerit de las combinacions electorals? En aquest cas se demostraran dugas cosas: que al govern civil no hi ha secrets pel puritat *Diluvi*, y que al Govern civil l' enganyan com un xino.

Lo partit republicà fusionat no ha de alterar-se poch ni molt per las insidias del periódich auxiliar dels monárquichs. Sigan poch, sigan molts los diputats que logri portar á las Corts, podrán anarhi ab lo front ben alt y la conciencia ben tranquila. Los grapatcs de llot ab que 'l *Diluvi* pretén tacarlos se li escorren dels dits y quan alsa la ma per dispararlos li cauhen á la cara.

Sigan poch sigan molts los diputats republicans que resultin elegits á pesar de las trampas dels monárquichs y á despit del enervament funest de una part de l' opinió republicana, tenim la seguretad completa de que s' portarán com á bons, exercint la seva missió com cumpleix á homes de honor y de conciencia, de prestigi y de patriotisme. Ni 'ls ministerials, ni ningú podrá taparlos la boca quan siga hora de demanar comp'es estrets als governs monárquichs.

Lo *Diluvi* al posar lo pegat avants del nyanyo traheix la seva pérvida conducta. En obsequi de la monarquia que 'l té al séu servey fentlo servir per destarotar á l' opinió republicana, no pot sufrir que hi haja un sol

republicà que vaja á las Corts á combatre cara á cara á las oligarquias que han portat á la nació al cantell del precipici.

Sobre tot que ningú vaja á alterar la bona digestió dels governants. A tot aixó s' reduheix la missió de aqueix periódich jesuítich, disfressat de demagogo. Pero á la fi haurá de comprendre qu' es mes fácil tapar los carrers de la Barceloneta (ab consentiment dels ajuntaments monárquichs) que obstruir lo camí de l' honoradés, de la dignitat y del patriotisme que s' proposa seguir ara y sempre 'l partit de la fusió republicana.

Lo próxim divendres publicarem lo número extraordinari corresponent al mes de mars. En ell se tractarán assumptos de gran actualitat política, económica y social.

CARTAS DE FORA.—*Ibars de Urgell*.—Per evitar suposicions que podrien perjudicarme, li suplico consigni que no soch autor de la noticia publicada en lo número 1502 enviada desde Castellnou de Seana, ahont exerceixo mon ofici. Per cert que lo que conta 'l que va enviarli, qual nom desitjaria conèixer, no té la importancia qu' ell suposa. Tot se reduheix á que á un capellá de Cervera que va venir aquí á fer una novena li va agradá una noya vehina de aquest poble y filla de Galmis, filla de pares federals y molt honorada, havent procurat fer lo possible per emportársela'n de majordona. Pero la noya no va volguer y aquí va acabá 'l qüento.—No crech que aixó valgués la pena de contarho al públich. Serveixis consignarho aixís y estampí la meva firma al peu. Es de vosté son correligionari Ramón Susies Carbonell.

Reus.—De gran importancia siguió la manifestació pública realizada 'l diumenje á la tarde pera protestar contra 'ls tormentos inferits als presos de Montjuich. Mes de dos mil personas prengueren part activa en la mateixa y tota la població la vejó desfilar ab marcada simpatia. Catorze pendons figuravan en la comitiva, entre ells un d' endolat seguit per un grupo de donas.—Lo mensatge als poders del Estat siguió entregat al arca del constitucional. Lo distingit republicà Sr. Guasch dirigí la paraula al públich desde 'l balcó de casa la Ciutat, donant per disolta la manifestació, la qual se celebrá ab l' ordre mes exemplar.

DE PORTA EN PORTA

OSPITANT que ab las sévas propias forsas li ha de ser molt difícil sortir del embolich en que s' troba, Espanya crida al lleó, que jeu allá al portal, extenuat de gana y de fatiga.

—Aném—li diu:—hem d' anar á cor-re mon.

Lo lleó s' alsa de mala gana y la trista parella s' posa á caminar.

Arriban á Fransa.

—¿Qué busca l' Espanya per aquí?—

li preguntan.

—Vinch á demanar quart y ajuda. Necesito 'l teu auxili: sola, no 'm veig ab cor de tirar endavant.—

Fransa posa 'ls ulls en blanch y fa una mueca trágica.

—Pobreta!... Creu que ho sento de veras y que de bona gana t' hi donaria un cop de má; pero las circunstancias, las exigencias del equilibri europeu no 'm permeten apartarme de la meva actitud.

—Si m' ajudas, faré 'ls ulls grossos en la qüestió de Marruecos.

—Infelís!... Gracias per la teva benevolencia; pero ab ella ó sense ella, jo faré el meu fet.

—¿Es dir que...?

—Que ab mi no hi contis.—

Espanya baixa 'l cap y 's dirigeix á Alemania.

—Tú qu' ets poderosa, tú que ab una paraula cambias lo curs dels aconteixements, véis si m' ajudas.

—¿En l' assumpto de Cuba?... No vull ficarm'hi.

—Es que 'ls Estats-Units m' atropellan y com que aquella es una nació forta...

—Per xó no m' hi vull enredar; porque es una nació forta: si fos débil, ja seria més senzill.

—¿Pero no veus que lo que fa ab mi es indigno?

—Indigne ó no indigne, m' es igual. Avuy jo soch tolerant ab ella: demá ella ho será ab mi. Entre las grans potencias no 'ns mossegúem may... á no ser que 'ns convingui molt.

—¿De manera que Alemania...?

—Se mirará la funció desde la barrera, tancada en los prudents limits de la més estricta neutralitat.—

Espanya s' gira al lleó.

—¡Apa!—li torna á dir.

Y 's posan altra vegada á caminar.

Arriban á Austria.

—¿Puch contar ab lo teu apoyo, sino material, moral?

—¿Per fer qué?

—Per parar los peus als Estats-Units.

—¡Ay, simpática Espanya! No 'm convé enredarme en aquestos llos. Ocupat ab aixó de la triple, no 'm queda temps ni humor per res mes.

—Recorda que tú y jo sempre hem sigut amigas...

—¿Qué vols que t' digui...?

—Y casi parentas...

—Tot lo que vulguis; pero no 'm convencerás.—

Espanya segueix la seva pelegrinació y s' encamina á Russia.

—Vinch á demanarte un favor.

—¿Sobres?

—M' haurias de fer l' obsequi de donar una fregadeta d' orellas als Estats-Units. Ets gran y seria, y de tú 'n fará cas.

—Amiga meva, ho sento; pero... no t' puch complaure.

—¿Quina dificultat hi ha?

—Moltas. Tinch varios assumptos pendants ab la Xina y no 'm convé enemistarme ab los Estats-Units.

—¿A pesar de tot lo malament que s' portan?

—A pesar de tot. La rahó d' Estat es la suprema lley.—

De Russia, Espanya passa á Inglaterra.

—Ets ma darrera esperansa—li diu:—¿vols ajudarme?

—¿En las qüestions que tens ab lo Nort-América? No.

—¿Per favor!...

—Per favor no faig may res... y en lo que no hi vaig á guanyar, no hi vull anar á perdre.

—¿Es l' última paraula?

—¡L' última!

Desanimada y sense forsas l' Espanya desfá 'l camí y se 'n torna á casa seguida del lleó, com se 'n entorna 'l cego que després de corre tot el día arriba al vespre sense haver recullit una limosna.

FANTÁSTICH.

SERMÓ DE QUARESMA

Lo rector, després de dar ordres á la majordona, va al temple, puja á la trona y comensa á predicar:

—Germans del cor: Tinch entés,

segons m' han dit dos ó tres, que al poble tothom murmura porque no pot trobar cura al torment, al dolor viu que de tant temps há sufríu.

Diu qu' esteu tan enfadats porque heu tingut tres ayguats, porque las vinyas s' han mort, porque 'l pont ha anat de tort, porque 'l vent ha fet estragos, porque us han baldat á pagós, porque 'ls joves de la terre han anat tots á la guerra, porque á mida que 'ls rals fujen més los queviures s' apujan, porque... En fi, sé que la llista de planys es tan llarga y trista, que al sentirla relatar un per forsa ha de plorar.

Mirada aixís la qüestió, germans meus, tenui rahó: l' home que s' veu apurat es clar qu' estaré cremat; pero, esbrinantho ab catxassa, de tot aixó que ara us passa, d' aquest gran tip de patí ¿á qui 'n deu la culpa? ¿A mi? ¿A mi, que á tot' hora prego? ¿A mi, que no tinch sossego resant de nit y de dia, entonant la lletania, fent trissagis y novenas y oracions de totas menas, per veure si puch lograr que 'l Senyó s' vulgui apiadar, com ha fet altrás vegadas, de mas ovellas aymadas?

No, germans; jo tinch bon cor, pero carregá ab el mort després del que 'm desespere, ab franquesa, no puch ferho. De tot lo que passa aquí ¿quí es que 'n té la culpa? ¿Qui? En lloch de donarla als altres ¡donéu vosela á vosaltres! ¡Vosaltres, que no reséu; vosaltres, que no us cuydéu de desarmá á las alturas rentant vostras mans impuras y da't algunas pessetas per las pobras animetas!

Creyéume, no us exaltéu, humilléuvs y pregueu; sufríu ab resignació la trista constelació de desgracias, y tragerias, y tempestats y miserias. Feu tot lo que s' ha de fé, tornéu al camí del bé y ¿que avuy no tenui pa? ¡Un altre dia n' hi haurá! Ab paciencia y esperansa, tot se logra, tot s' alcansa! Germans, penitencia seria, mortifiquéu la materia; dejunéu tots, dejunéu y... no us en penediréu!—

De quatre en quatre saltant los esglahons de la trona, se 'n torna ab la majordona.

—¿Está?

—Sí.

—Donchs, endavant.—

Passan junts al menjador, hont superba y magestosa fuma una cassola hermosa que ompla la estancia d' olor. Y allí, en santa paz reunits, comensan sens més espera un tiberi de primera que n' hi ha per lleparse 'ls dits.

C. GUMÁ.

FELIX CAVALLOTTI

Patriota, poeta, autor dramátich, periodista, orador, era Felix Cavallotti una de las grans figuras de la democracia italiana.

Nascut á Milan l' any 42, s' alistá en la legió garibaldina

que marxà a sublevar l'isla de Sicília, valentse de la llicència de un militar parent seu, puig lo jefe de l'expedició, únicament admetia voluntaris que ja haguessen sentit xiular las balas. Durant aquella memorable campanya se portà com un valent.

Estudià després la carrera de Dret a l'Universitat de Pavia, y's distingí molt prompte en lo periodisme, esgrimint ab lo mateix desembràs, la ploma que l'espasa. Sos escrits valents li proporcionaren desafios en gran número y no pocas persecucions; pero el seu caràcter batallador se creixia ab los perills y ab las contrarietats.

Desde l'any 73 venia figurant en lo Parlament. Apesar dels atalachs de la dinastia que a tants republicans de aquell país han lograt seduhir, Cavallotti's mantingué sempre fidel a las solucions republicanas. Preferia mil voltas la pobresa honrada, la dignitat y la satisfacció de la conciencia, a todas las ventajitas que hauria pogut proporcionarli una apostassia.

Sos escrits periodístichs, sas inspiradas poesias, sos discursos parlamentaris, aixis com també las admirables probas de son valor personal propi sols de un gran caràcter, li captaren una immensa popularitat que rebassava las fronteras de son país. Per tot arreu se'l considerava com lo jefe mes genuí del partit republicà de Italia. Quan a l'any 88 visità Barcelona y Madrid ab los periodistas italians, aquests, sense distinció de partits, li conferiren la presidencia de la comissió.

Encare recordém lo màgich efecte que 'ns produhí la seva eloqüencia tribunicia, aixis com los notables articles que publicà en la premsa de son país, referents a Espanya.

Cavallotti ha mort en desafio ab un altre periodista. Una polémica envenenada ab Macola, director de la *Gazetta di Venezia*; l'arreglo preparat pels padrins y frustrat per la publicació de algunas cartas qu' encengueren de nou la passió dels dos adversaris foren los fets que precediren al funest encounter.

Aquest s' efectuà en las aforas de Roma. Macola tenia sobre Cavallotti la ventajita de la estatura y de la juventut y ademés la de la vista, puig Cavallotti era miope. Crusaren lo sabre: atacà Cavallotti ab gran furia; l' seu rival se mantingué a la defensiva. En dos distintas ocasions tingué que suspèndre's lo combat, creyentse 'ls padrins que Cavallotti estava ferit, pero no era aixis y la lluyta continuà, fins que en una ocasió al tirar-se a fons, lo sabre de Macola li penetrà a la boca, tallantli la llengua y reventantli l'arteria yugular. Una forta hemorragia li impedi pronunciar una sola paraula. Als pochos minuts era cadàver. Aquest desafio era l' 33 dels que portava realitzats.

Victima del pundonor elevat a la barbarie que significan los desafios, ha mort lo més eloqüent y constant defensor que tenian a Italia las ideas republicanas, causant la consternació y l' dol dels seus amichs y correligionaris.

RA s' ha vist quin era l' mòvil de la filantropia yankée a favor dels reconcentrats de Cuba. Ab l' excusa de portarlos hi comestibles, dintre de las latas de conservas y dels pots de llet concentrada introduhian rellojtes, joyas y altres objectes sense pagar drets. Ab la capa de la caritat feyan el contrabando.

Y diguéulos hi res, que encare 's donarán per ofesos y 'ns declararán la guerra.

Aixó ho feyan d' amagatotis, pero sens perjudici de obrar ostensiblement.

A ulls vistos han introduhit quinina y altres productos farmacéutichs a toneladas, arruinant als comerciants de aquests articles.

Si l' govern espanyol tingués energia, hauria de agafar totas aqueixas potingas y ferlas tragar al oncle Sam si 's plau per forsa. A veure si 's curará de una vegada.

No fa molt deya en Sagasta: —Para marzo estará pacificada Cuba.

Lo mes de mars va avansant, y tocant a la pacificació lo mes calent es l' aygüera del Oncle Sam.

Para marzo!... ¿Y en Sagasta qué?

Lo qu' ell dirá:—No 'us he dat la pacificació; pero 'us he dat marzo.

Espanya va adquirint caràcter bíblich.

Avuy com avuy se sembla al patriarca Job per varios conceptes.

Per estar cuberta de lepra. La lepra de la immoralitat.

Per trobarse jaguda sobre un femer. El femer de la política monárquica.

Per anarhi tot sovint els porchs a clavarli fortas mórdradas. Los porchs dels Estats Units.

Pero especialment, y sobre tot, l' Espanya se sembla al patriarca Job per la seva inagotable paciencia.

L' altre día la máquina de un dels trens que van de Barcelona a Badalona, va marxar tota sola, deixant a l' estació 'ls wagons plens de passatjers.

Fins que va arribar al Poble Nou no s' adoná l' maquinista de qu' estava fent el viatge tot sol.

¡Vaya unas cosas pasan en la Companya de Fransal! Aqueix maquinista no ha fet ni mes ni menos qu' en Planás. També l' célebre D. Claudi va marxar tot sol, deixant als obligacionistas y acreedores ab un pam de nas detinguts a l' Estació del Clot ó siga de la Suspensió de pagos.

En Frascuelo ha deixat al morir una fortuna de uns tres milions de pessetas.

Lo poble espanyol es aixis: enriqueix als toreros y deixa morir de gana als mestres d' estudi.

La seva afició a las banyas es tan gran que raya en la ceguera. Tant es aixis que ni s' adona de que 'ls governs de la monarquia las hi fan portar molt grossas.

Los silvelistas de Cádiz mereixen una corona. May siga sino per haver enviat a n' en Silvela a passeig.

Quan l' home de la daga va separarse de n' Cánovas ab l' idea de practicar la selecció, ó siga la tria dels bruts y 'ls nets, els conservadors gaditans s' ho van pendre de bona fé y van seguirlo. Però ara han vist que olvidantse de garbellar se 'n torna ab els conservadors, com si res hagués passat, y ells que si, l' abandonan.

Partidaris de la selecció y sabent que qui va un brut per forsa s' ha de tornar tan brut com ell, han acabat per seleccionar a n' en Silvela. Lo qual no deixá de tenir tota la sal de Cádiz.

A veuré quan farán lo mateix els silvelistas catalans. Esperar per ferho, a veure quin será l' resultat de las eleccions no té cap gracia. Si ho practiquessin desseguida, tindria tota la sal de Cardona.

Una idea que dedico als que pretenen erigir un monument conmemoratiu de la Missió en forma de creu.

La creu descansará sobre un dau de quatre caires. Y a cada caire s' hi podrán grabar en alt relleu los següents objectes ab las degudas inscripcions: a l' un un munt de fabas ab lo titol de *llegum grossa*; a l' altre una cistella de figas ab lo titol de *fruyta tova*; al tercer, una panera de sardina y l' titol *peix blau*, y al quart y últim una canasta d' ous y l' lema *jornal de las gallinas*.

Ab lo qual quedarán perpetuats los grans esforços que han fet els missionistas per moralisar al poble.

CANTARS BILINGÜES

*A la orillita del mar
hay una dama que llora
perque ha vist un capellá
passejarse ab una dona.*

INOREG.

*Es el amor un monte
muy elevado:
per xó molts dels que hi pujan
se 'n van de nassos.*

M. MORELL.

*Porque ayer te di un besito
se ha enojado tu mamá
y ella, tants que 'n fá, la bruta,
á las mans del capellá!...*

CANTOR DE CATALUNYA.

*No extrañes que no se escapen
suspiros de mi garganta,
es que no menjo calent
ja fa aprop de una senmana.*

F. ABER Y COLL.

*Recibistes una carta
y á tus padres la enseñastes?
Mira, l' mateix he fet jo
ab un compte del meu sastre.*

GUERICOIETC.

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Ma-ri-a-na.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Portera—Reparto.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*L' eliri de grandesas.*
- 4.ª GEROGLIFICH.—*Apunta y espera.*

Han endevinat las 4 solucions los ciutadans Un Manxayre, Pep del Arrós, Samaluchs y Pep Boadella; n' han endavinadas

3 J. Romansos, Pep Pop y Un inglés que no pot cobrar; 2 Andreu Puig, J. M. Barril y Un Sarríanés; y 1 no més Policarpo Palau, Nassari Pinya, Malcarat y Un Bombero.

ENDEVINALLAS

XARADA

Trayent al sol l' Enriqueta
un total dintre una gabia,
va caure d' una cadira
ahont estava enfilada;
una *ters hu* pantorrilla
son recato descuidava,
fentse mal a l' *invers dos-
hu*, la pobre ¡quina llástima!

TAP DE SURO VILAFRANQUÍ.

MUDANSA

—¡Per qué ploras, Tot?
¿Per qué estás tan trista?
—Ay mare, es qu' en Tot
m' ha dit no 'm volia.

SISKET D. PAILA.

TRENCA-CLOSCAS

ROSSENDO YLLANA

Formar ab aquestas lletas degudament combinadas lo titol de una comedia catalana.

TIT DE LA TITA.

PANERA NUMÉRICA

- 6 —Consonant.
- 4 5 —
- 1 5 —Nom de dona.
- 6 5 —Nota musical.
- 1 7 —Adjetiu.
- 1 2 3 4 5 6 7 8 —Carrer de Barcelona.
- 3 8 6 6 7 8 —Poble catalá.
- 8 3 5 3 —Caraer de Barcelona.
- 1 5 6 —Verb.
- 4 2 —Pronóm.
- 3 5 6 8 1 7 —Nom d' home.

PEPET DE L' ALA.

GEROGLIFICH

∴ + R
A T I
+

at at

JEPH CURT.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Artagnan, M. Trepal, Gato Blanco, A. Andrés, Un Badaloni, J. Aubert Manent, Caixista ab pretensions, Pepet Panxets, Un que ha tret per Cuba, Un que vé del hori, Campetxano y Desmariñas.—*Lo que ens envian aquesta senmana no fa per casa.*

Ciutadans J. Romansos, Joseph de Vilostre, R. Vallense, A. Rosés Maristany, Saramandilla, J. Staransa, Sisket D. Paila, Salviet de Cadaqués, Tap de suro vilafraquí, Joanet V., ¡.....!, Joseph Trias Pagés, Paqueta Paca, J. Consom Veyám, y A. Sabatés y Malla:—*Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciudadá P. B. (Vilafrañca): Rebuda la seva carta y enterats de la noticia, la comentém segons el nostre criteri.—*Cotoner G. (Gratallops):* La noticia que 'ns dona ha vingut ab massa retas, y ademés té molt escassa importancia.—*M. Girona:* Lo pensament de la Faula no es massa nou, y la forma es algun tant descuidada.—*M. Casas:* Los versos son fluixos.—*E. Janer:* Idem.—*Ramonet R.:* Gracias per l' envió del retall.—*P. Titolas Blas:* No 'ns acaba de fé 'l pes.—*Pepe (Guenyo):* Idem.—*J. Puig Cassanyas:* A vosté y á alguns altres apreciats colaboredors quals traballs no han pogut ser inclosos en lo número 1,000 els hi devém una explicació. No perque no volguesim hem deixat de insertarlos, sino per lo limitat del espay de que disposavam y per las necessitats de la confecció del número.—*La composició que 'ns envia está molt bé.—J. Mas Abril:* La que envia vosté está plena de ripis.—*Rapevi:* Va bé.—*Vicentó:* No acabém d' entendre 'l final: fora de aquesta dificultat, lo restant de la composició está bé.—*Pere Palá Puig:* La composició de vosté es molt incorrecta.—*Lluís G. Salvador:* Molt bé l' *escaleta:* l' altra no tindria pero, si no fossen los versos finals que no sabém á que poden referirse.—*Escolar:* Pot aprofitarse la segona.—*Badori de Mascanyés:* La poesia que 'ns remet es massa realista.—*P. Salom Morera:* Com que no portém registre de tot lo que 's publica en catalá, els es molt fácil als timadors sorprendre la nostra confiansa. No podém fer mes que procurar evitarho en tot lo que 'ns es factible.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

SOMBRAS HISPANO-YANKEES

—¡Ay titella que t' estimo!...